

Kulttuurin unelmavuosi 2026

Toimenpideohjelma

ja yksityiskohtainen toimintasuunnitelma

Lähtökohdat

Savonlinnan Kulttuurin unelmavuoden tavoitteena on vahvistaa Savonlinnan asemaa kulttuurikaupunkina sekä lisätä kulttuurin saavutettavuutta, osallisuutta ja yhteistyötä. Toimenpiteet on koottu vuorovaikutuksessa asukkaiden, yhdistysten, kulttuuritoimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Kokonaisuus painottaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia sekä paikallisten toimijoiden osaamisen hyödyntämistä. Toimenpiteiden toteutus perustuu 150 000 euron lisämäärärahaan, joka kohdennetaan tapahtumiin ja sisältöihin, taidekokeiluihin, näkyvyyteen ja markkinointiin, verkosto- ja yhteistyörakenteisiin.

Unelmavuotta ohjaa teema: "Yhdistävät sillat"

Strateginen kytkentä

Toimenpideohjelma toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta: Aktiivinen, avoin ja yhteistyökykyinen kaupunki sekä sivistyslautakunnan toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2026:

1. Onnistunut Kulttuurin unelmavuosi 2026
2. Kumppanuussopimusten ja strategisten kumppanuuksien laajentaminen

Tavoitteet

Toimenpidesuunnitelmaan on koottu Kulttuurin unelmavuoden 2026 keskeiset toimenpiteet. Toimenpiteitä suunnitelmassa on kuunneltu asukkailta ja toimijoilta tulleita ehdotuksia ja ideoita.

Toimenpiteiden tavoitteena on

- lisätä kulttuurin saavutettavuutta ja osallistumismahdollisuuksia
- aktivoida asukkaita sekä harrastajaryhmiä paitsi kulttuurin kokijoiksi, myös tekijöiksi
- vahvistaa paikallisten taiteilijoiden ja luovan alan asemaa ja tuoda heidän osaamistaan esiin
- lisätä yhteistyötä toimialojen ja toimijoiden välillä
- kasvattaa Savonlinnan näkyvyyttä kulttuuri- ja matkailukaupunkina
- luoda pysyviä toimintamalleja tuleville vuosille

Kulttuurin unelmavuoden koordinoituvastuu on Savonlinnan kaupungilla. Tässä paperissa esitetty lisäbudjetti mahdollistaa alla lueteltuja toimenpiteitä, joiden kohderyhmiä ovat mm. asukkaat (lapset, nuoret, aikuiset), kesä- ja vapaa-ajan asukkaat, harrasteryhmät, matkailijat, kulttuuri- ja luovan alan toimijat, oppilaitokset sekä yhdistykset ja kyläyhteisöt.

LISÄBUDJETTIESITYS KULTTUURIN UNELMAVUOSI 2026 / TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

1. Koordinaattorin palkka (09-12/26) 23 500 €
(mm. sisältöjen koordinointi, unelmavuoden näkyvyys ja viestintä yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa, Itä-Suomen kulttuurifoorumin järjestämiseen osallistuminen, toimijoiden osallistaminen ja yhteyshenkilönä toimiminen, yhteistyö Kulttuurin unelmavuosi -hankkeen kanssa jne.)
2. Kulttuurifoorumi 10 000 €
Itä-Suomen kulttuurifoorumi järjestetään Savonlinnassa 23.–24.9.2026 osana Kulttuurin unelmavuoden ohjelmaa. Foorumi on Saimaa-ilmion aikana käynnistynyt ja sittemmin Itä-Suomen

alueella kiertänyt yhteistyöfoorumi, jonka järjestämisvastuu on siirtynyt vuosittain kulttuurin unelmavuosikaupunkien välillä.

Foorumin tavoitteena on vahvistaa Itä-Suomen kulttuurialan strategista yhteistyötä, lisätä vuoropuhelua toimijoiden ja päättäjien välillä sekä rakentaa yhteistä näkemystä kulttuurin roolista alueen elinvoiman ja tulevaisuuden kehittämisessä. Foorumin päivämääristä ja järjestämisestä on sovittu syksyllä 2025.

Vuoden 2026 foorumin teemana on:

“Kulttuurin yhdistävät sillat – uusia alkuja, tulevaisuususkkoa ja unelmia Itä-Suomessa.”

Kokonaisuus rakentuu kahdesta osasta:

- **Etkotilaisuus (23.9.)**, joka painottuu verkostoitumiseen, kevyempään ohjelmaan ja kulttuurisisältöihin
- **Varsinainen foorumipäivä (24.9.)**, joka sisältää asiantuntijapuheenvuoroja, paneelikeskusteluja, case-esimerkkejä, taiteellisia esityksiä, tulevaisuusnäkökulmia sekä osallistavia osuuksia

Ohjelmassa yhdistyvät kulttuuripoliittinen keskustelu, aluekehityksen näkökulmat, käytännön esimerkit sekä taiteellinen sisältö. Päivän aikana käsitellään muun muassa kulttuurin rahoitusta ja rakenteita, alueellista yhteistyötä, tulevaisuusajattelua sekä nuorten roolia kulttuurin kehittämisessä. Foorumiin sisällytetään myös taide-esityksiä ja yhteisöllisiä elementtejä, jotka konkretisoivat tapahtuman teemaa.

Tapahtuma kokoaa Savonlinnaan laajasti kulttuurialan toimijoita, päättäjiä, kehittäjiä ja sidosryhmiä eri puolilta Itä-Suomea. Foorumi tuo kaupunkiin merkittävää asiantuntija- ja vierailijavirtaa ja lisää Savonlinnan näkyvyyttä valtakunnallisesti. Samalla se tukee paikallisten verkostojen vahvistumista ja luo pohjaa pitkäjänteiselle yhteistyölle, mukaan lukien mahdolliset tulevat avaukset, kuten Saimaa-ilmiö 2.0 -kokonaisuus.

Tapahtumaa toteutetaan yhteistyössä alueellisten ja valtakunnallisten kumppaneiden kanssa.

3. Markkinointi, markkinointi- ja viestintämateriaalit 12 000 €
Kulttuurin (unelmavuoden) näkyvyys on tärkeää. Osa markkinointimateriaaleista jää elämään ja elävöittämään kaupunkikuvaa unelmavuoden myös päätyttyä. Markkinointimateriaalien suunnittelussa ja hankinnoissa voidaan hyödyntää paikallista osaamista.
Markkinointimateriaaleihin kuuluu mm.
 - a. painotuotteet, esim. tarrat, lehtimainokset, opasteet, isot banderollit/liput ja julisteet (lupa unelmoida banderollit kaupungissa näkyville paikoille, mm. alikulku juna-asemalta, Tottin parkkitalo ym.)
 - b. some-mainonta, verkkosisällöt
 - c. Mahdollisesti videotuotanto Kulttuurin unelmavuoden sisällöistä someen.
4. Tapahtumat 20 000 €
Tapahtumien suunnittelussa korostetaan yhteistyötä, kokeilukulttuuria ja näkyvyyttä.
Esimerkkejä tapahtumista:
 - a. Kaupunkikulttuurifestivaali / Saimaa Folk elokuussa (5000 €)

Uuden tapahtuman pilotointi osana Kulttuurin unelmavuotta. Tapahtuman tuottaa Savonlinnan Elävän Kulttuurin Sytyttäjät ry ja tämä budjettiosuus on osarahoitus tapahtumaan.

- b. "OpenStage" Mahdollistetaan Savonlinnasali esiintymispaikkana erilaisille esityksille. (Savonlinnasalin vuokra) Toive tullut asukkailta ja harrasteryhmiltä. Ajankohtana loppusyksy. Koskee kaiken ikäisiä ja kaikkia taiteenlajeja. Erityisenä kohderyhmänä lapset ja nuoret. Tarjoaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuden ja esiintymiskokemusta isommalla lavalla lapsille ja nuorille. Nostaa esiin paikalliset kulttuuri- ja luovien alojen osaajat ja harrastajat.

Vaikutukset: Kulttuuri- ja luovien alojen toimijat, lasten ja nuorten harrasteryhmät

- c. Muut pienemmät tapahtumat, mm. Unelmavuosiklubit syksyn aikana eri paikoissa (museo, Kulttuurikellari jne.), asukkaiden aktivoiminen, yhteisölliset tapahtumat (esim. yhteisöllinen letkajenkka, katutaide, katuliitutaapahtumat ym. osallistavat tapahtumat) Hyödynnetään asukkailta ja yhdistyksiltä tulleita sisältöideoita.

Vaikutukset: Kulttuuritoimijat, luovan alan ammattilaiset, asukkaat: lapset, nuoret ja aikuiset, matkailijat

- d. Olemassa olevin tapahtumien (esim. Pyhän Olavin päivän, Syystulet) kytkeminen Kulttuurin unelmavuoteen.

5. Unelmavuosinäyttelyt Putkassa, Linnankatu 9

(näyttelymateriaali, sisäinen vuokra ja kesätyöntekijä) 10 000 €

"Ville Sihvosen Savonlinna" - ja "Ajaton ajattomuus" -näyttelyt Putkassa touko-syyskuu 2026.

Uuden, yhteisöllisen näyttelypaikan ja pihan avaaminen vapaa pääsy -kohteena osana Unelmavuotta.

6. Taidesisällöt ja kokeilut 20 000 €

Tavoitteena on madaltaa taiteen saavutettavuutta ja tuoda se osaksi arkea. Taideteoksia yhteiseen kaupunkitilaan (esim. Valokuvasuurennot, teokset jne.); kevyesti ja kustannustehokkaasti toteutettuja julkisia taideteoksia, jotka esittelevät paikallisia taiteilijoita.

- a. Paikallisten taiteilijoiden osaamisen esiintuominen
- b. Pienempiä taidekokeiluita, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan mm. Kulttuuritupsahdus-pilotointiavustusta hakeneita, jotka eivät saaneet avustusta Kulttuurin unelmavuosi 2026-hankkeesta (5–6 tupsahdusta)

7. Materiaalit ja laitteet 2500 €

Hankinnat mm. Unelmavuoden tapahtumien ja muiden sisältöjen toteutusta varten.

8. Juhlavalaistus marras/joulukuussa 20 000 €

Valaistuskokonaisuutta on valmisteltu ja suunniteltu yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden, kuten tapahtumapäällikön, sivistys- ja teknisen toimen kanssa, ja siihen liittyvät ratkaisut pohjautuvat jo käytyihin keskusteluihin ja alustaviin toteutussuunnitelmiin. Suunnittelussa keskeisinä kohteina ovat esimerkiksi Riihisaari ja Olavinlinna, joiden valaistus toimii osana laajempaa, vuodenaikaan sovitettua valotapahtumaa. Tämä budjettiosuus täydentää valaistuskokonaisuutta ja pidentää pimeän ajan valoteoskautta.

Kokonaisuutta on tarkasteltu myös osana kaupungin muuta valaistussuunnittelua, erityisesti uuden vuoden valaistusta, jonka yhteyteen Kulttuurin unelmavuosi voisi luontevasti kytkeytyä.

Varmistetaan, että toteutus on sekä sisällöllisesti että teknisesti yhteensopiva kaupungin muiden valaistuskokonaisuuksien kanssa ja tukee laajemmin alueen vetovoimaisuutta ja tapahtumatarjontaa.

9. Kyläkiertä Loisku Lumpehisen kyydissä 5000 €
Esiintyjiä ja työpajoja mukaan kirjastoauton kyytiin Savonlinnan kylille.
10. Museohöyrylaivatahtumat 9000 € (yleisön unelmavuosiristeilyt, henkilöstön höyrylaivaristeilyt, Joensuun höyrylaivaregatta)
Savonlinnan museon höyrylaivoja avataan ja esitellään suurelle yleisölle ja kaupungin henkilöstölle uudella, vaikuttavalla tavalla.
11. Nälkälinnanmäki 8000 €
Aiempien suunnitelmien mukaisesti Nälkälinnanmäki
12. Luennot henkilöstölle ja asukkaille 3000 € NIKKE voi tähänkin tarkentaa tarvittaessa
 - a. Luennot ja asiantuntijasisällöt suunnataan sekä asukkaille että kaupungin henkilöstölle. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä kulttuurin merkityksestä sekä tukea osaamisen kehittämistä.
13. Kirkkovenet, Kaupinsaaren + Uuraansaaren avaaminen 5000 €
Tapahtumalliset veneretket ja tapahtumat saariin yleisölle. Saarten käytön uudenlainen pilotointi ja saavutettavuuden lisääminen osana sisävesisaaristolaisuuden esittelyä ja Riihisaaren kokonaisuuden kehittämistä.
14. Matkat 2000 € (Tarvittaessa esim. Kulttuuripääkaupunki Oulu)

Aikataulu

Kevät 2026 (toteutunut)

- kulttuurifoorumin valmistelua
- verkostotyötä ja ideointia
- tapahtumien suunnittelu
- viestinnän ja näkyvyyden rakentaminen

Kesä 2026

- tapahtumien tuotannon käynnistys
- markkinoinnin ja viestinnän tehostaminen (yhteistyössä kaupungin viestintä), Kulttuurin unelmavuoden näkyvyys
- kumppaneiden sitouttaminen

Syyskuu 2026 (ydintoteutus)

- kaupunkikulttuurifestivaali
- "Open Stage"
- Unelmavuosiklubit ja pienet tapahtumat
- kyläkiertä
- taidekokeilut
- risteilyt ja saaritapahtumat
- Itä-Suomen Kulttuurifoorumi (23.–24.9.) Savonlinnan kaupunki

Loppuvuosi 2026

- juhlavalaistus
- näyttely
- luennot
- arviointi ja raportointi

Alkuvuosi 2027

- vaikutusten viimeistely ja jatkumot

Seuranta

Toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta voidaan seurata useiden mittareiden avulla. Seuranta tehdään tarvittaessa. Seurannassa voidaan tarkastella esimerkiksi toteutettujen tapahtumien lukumäärää, osallistujamääriä sekä tapahtumien tavoitavuutta eri kohderyhmissä. Lisäksi voidaan kerätä palautetta osallistujilta kyselyjen avulla. Näkyvyyttä voidaan seurata muun muassa medianäkyvyyden, sosiaalisen median tavoitavuuden ja markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuuden kautta.

Riskit

Kulttuurin unelmavuoden toteutukseen liittyvät keskeiset riskit ovat rahoituksen puuttuminen, tai sen vähäinen määrä, lisämäärärahan mahdollinen viivästyminen sekä tiukka aikataulu.

Yhteenveto

Kulttuurin unelmavuosi 2026 on laaja, koko kaupunkia osallistava kokonaisuus, joka aktivoi asukkaita osallistumaan kulttuuriin sekä kokijoina että tekijöinä. Kokonaisuus työllistää paikallisia luovan alan toimijoita, vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja lisää Savonlinnan vetovoimaa kulttuuri- ja matkailukaupunkina pitkällä aikavälillä.